

Inledning

I SHK slutrapport återfinns fyra säkerhetsrekommendationer. SHK rekommenderar att Svenska Försvarsmakten (FM) i samråd med de finska och norska försvarsmakterna hantera rekommendationerna. I nedanstående svar återfinns FM vidtagna och planerade åtgärder. Vad gäller samrådet kommer Flygsäkerhetsinspektören (FSI) att genomföra detta vid ett kommande möte med sina motsvarigheter i Finland och Norge.

Som nämnts i rapporten gjorde Militära Flyginspektionen (FLYGI) en tillsyn under pågående övning och Försvarsmakten har även gjort en egen utredning av händelsen. Utifrån dessa har vissa åtgärder redan vidtagits inför två kommande övningar där liknande incidenter skulle kunna uppstå, Trident Juncture 18 (TRJE18) och Arctic Challenge Exercise 19 (ACE19).

Inför TRJE18 har Flygvapenchefen (FVC) lämnat en tydlig instruktion till de planeringsansvariga för övningen om villkor som ska vara uppfyllda för att de ska få genomföra övningen i svenskt luftrum:

- The air exercise must be in accordance with Swedish Rules of Military Aviation/Rules of the air (RML-T) and Manuals for Flight/ Ground Control Interception (GCI) Operations.
- A Training Order is mandatory and has to be approved by the Swedish Air Force Chief of Staff or whom he designates.
- The Training Order must contain and describe:
 - o How Swedish Air Force representative will be appointed as “Red Card Holder”.
 - o How Swedish GCI participation is taken care of (GCI participation is mandatory to meet the regulations regarding cooperation with Air Traffic Service (ATS))
 - o That aircraft crews and GCI personnel will be briefed by a Swedish GCI and pilot representative regarding “Flying in Sweden FIR”.
- Flight safety reports during the exercise should be sent to flightsafety@mil.se for knowledge.

Utöver detta pågår arbete för att tydligare styra upp ansvarshavarnas deltagande i planering av större övningar för att tidigt kunna påverka övningsbestämmelserna.

Rekommendation RM 2018:02 R1

Undersöka behovet av att förtydliga begreppet SA (Situation Awareness) i de kontexter för övningsregler där begreppet används.

Vidtagna åtgärder:

Inga.

Planerade åtgärder:

Arbete pågår med att uppdatera styrdokumentet för ledning av flygtjänst (FOM-A) Stridsflyg kapitel 9 Luftstrid. I detta arbete ingår att försöka definiera begreppet SA. Det kommer även att beskrivas under vilka eventuella förutsättningar SA får användas som separationsmetod. Det kommer även att tydliggöras inför kommande övningar i svenskt luftrum att det är den svenska definitionen och styrningen som gäller för samtliga deltagare, om de inte själva har mer restriktiva regler.

Tidsförhållanden:

Kvartal 3 2018.

Ansvarig:

Flygchefen (CF)

Rekommendation RM 2018:02 R2

Undersöka behovet av att åtgärda risker beträffande administrativa flygfaser i samband med övningar och insatser.

Vidtagna åtgärder

Redan inför höstens flygövning TRJE 18 har ansvaret för separation mellan militära enheter balanserats mellan strilorganisationen och befälhavarna på ett annat sätt än under ACE 17. I allt väsentligt ansvarar flygstridsledarna för separation under an- och återflygning samt de moment som genomförs inom det avlysta restriktionsområdet (R-området), men utanför luftstridsområdet. Naturligvis ligger en Airspace Control Order (ACO) till grund för uppträdandet i hela övningsområdet. När respektive formation flyger in i luftstridsområdet övertar befälhavaren alternativt formationschefen separationsansvaret.

Planerade åtgärder:

Reglera den ovan nämnda metodiken i de operationella styrningarna.

Tidsförhållanden:

Kvartal 3 2018

Ansvarig:

Strilchefen (CS)

Rekommendation RM 2018:02 R3

Undersöka behovet av att genomföra en simulering för att validera separationsplanen före övningen.

Vidtagna åtgärder:

I ett antal år har enbart nationella flygövningar simulerats i en Stridsledningscentralsimulator (StricS). Syfte är att verifiera luftrum, metodik och arbetsbelastning för operatörer. Dessa simuleringar införs nu även inför TRJE 18 och planeras genomföras även för ACE 19.

Planerade åtgärder:

FM undersöker möjligheten att även simulera trafikflöden enligt gällande ACO och Air Tasking Order (ATO) bara timmar innan själva genomförandet. Syftet med detta är att kunna verifiera den gällande planen avseende separation och andra flygsäkerhetskritiska aspekter.

Tidsförhållanden:

Kvartal 4 2018.

Ansvarig:

CS

Rekommendation RM 2018:02 R4

Undersöka behovet och möjligheterna att dela luftlägesinformation med fler deltagande enheter.

Vidtagna åtgärder:

NIL

Planerade åtgärder:

FM avser undersöka möjligheten att i ännu större omfattning dela luftlägesinformation (både digitalt och verbalt¹) på ett sådant sätt att flygsäkerheten kan öka utan att åsidosätta övningsmålsättningarna.

Tidsförhållanden:

Kvartal 4 2018

Ansvarig:

CS

¹ Överse möjligheten att utveckla metoden för elevator call i syfte att öka luftlägesuppfattningen.